

Luleå tekniska universitet
Rektor

Juridiska avdelningen
Pontus Kyrk
BESLUT

2003-05-06
Reg.nr 31-664-03

Anmälan mot Luleå tekniska universitet angående ifrågasatt examinering

Anmälan

Liberala Studenter Luleå har i en anmälan begärt att Högskoleverket skall granska Luleå Tekniska universitets beslut att godkänna 144 av 146 studenter på en kurs i mekanik som hölls den 19 december 2002. Liberala Studenter Luleå har anfört bl.a. följande.

Den 19 december 2002 höll institutionen Tillämpad fysik, maskin- och materialteknik vid Luleå tekniska universitet en tentamen på en kurs i mekanik (MTF008). Den som var ansvarig för tentamen fick inget stöd från universitetet och kunde därför göra endast en snabb genomgång av de inlämnade svaren. Resultaten skulle rapporteras till det lokala studiedokumentationssystemet (LADOK) senast den 10 januari 2003, för att universitetet skulle kunna få full ersättning för studenternas prestationer avseende år 2002. Till följd av detta erhöll 144 av 146 studenter godkänt på ifrågavarande tentamen. Normalt godkänns drygt hälften av de som skriver denna tentamen. Ifrågavarande kurs är en obligatorisk grundkurs i mekanik för alla civilingenjörstudenter på Luleå tekniska universitet. Många av de som har läst kursen och skrivit tentamen både en och två gånger känner sig nu orättvist behandlade, däribland flera medlemmar i Liberala Studenter Luleå. Liberala Studenter Luleå ifrågasätter därför om examinationen har skett i enlighet med gällande bestämmelser.

Till anmälan har fogats ett pressmeddelande av vilket framgår att de två studenterna på ifrågavarande tentamen som inte hade godkänts inte hade lämnat in några svar alls.

Utredning

Luleå tekniska universitets yttrande

Anmälan har remitterats till Luleå tekniska universitet för yttrande. Universitetet har i remissvar anfört följande.

/.../Den tentamen som avses är en omtentamen i kurs MTF008 Mekanik som genomfördes den 19 december år 2002. Antalet tenterande var 146 studenter. Rättningsresultatet, 144 av 146 tenterande godkändes, offentliggjordes den 9 januari. Som underlag för examinatorns beslut att godkänna 144 tenterande lägg en summarisk bedömning. De tenterande som vid denna bedömning var klart underkända blev underkända, medan övriga godkändes med betyg tre. Studenter som önskade högre betyg fick meddelande om rutiner för detta i samband med studentens granskning av rättningen.

Rektor fick kännedom om det inträffade vid ett av de regelbundna möten som hålls med studentkårens representanter. Mötet ägde rum den 14 januari år 2003. Rektor tog omedelbart kontakt med institutionens prefekt för att få ytterligare information om det inträffade och för att säkerställa att prefekten vidtog nödvändiga åtgärder. Prefekten gav en av institutionens mer erfarna lärare i uppdrag att utreda händelsen med syfte att förhindra en upprepning. Utredningen presenterades vid institutionens styrelsemöte den 12 februari. Institutionsstyrelsen konstaterar att det inträffade är synnerligen olyckligt och att åtgärder måste vidtas så att något liknande inte inträffar igen. Institutionsstyrelsen beslutade även att ge institutionens utbildningschef i uppdrag att i samråd med övriga berörda genomföra de åtgärder som presenteras i utredningen.

Den tekniska fakultetsnämnden har uppdrag att, ur ett kvalitetsperspektiv, granska det inträffade och föreslå åtgärder. Utredningen är ännu inte klar.

Rektor informerade universitetets styrelse vid sammanträdet den 19-20 februari.

Den interna utredning som institutionen genomfört visar på ett antal brister i bl a institutionens ledning, oklarheter i den interna organisationen samt brister i den interna kommunikationen. Under året har två institutioner slagits samman till en ny gemensam institution. Denna nya institution ansvarade för aktuell kurs och omtentamen. I samband med institutionssammanslagningen har en ny intern organisation införts vilken innefattar nya funktioner och förändrad delegation. Institutionen konstaterar att i detta speciella fall har oklarhet rått om arbets- och ansvarsfördelning och som en konsekvens har institutionen inte avsatt tillräckliga läraryrkesresurser för examinering av aktuell tentamen.

Examinator tog - påverkat av de speciella förutsättningar som gällde på institutionen - på sig ett ansvar som inte faller inom ramen för hans uppdrag och de befogenheter som delegerats till honom genom att han i sin bedömning vägrade in troliga ekonomiska konsekvenser av en för sen rapportering.

Åtgärder

Rektor konstaterar att ett klart fel har begåtts vid examinationen av kurs MTF008. Klara brister i organisation och ansvar är orsaken.

Universitetet vidtar följande åtgärder för att förhindra att händelser av liknande art inträffar igen:

Åtgärder kommer även att vidtas med anledning av den utredning som fakultetsnämnden genomför.

Universitetet genomför under våren 2003 ett arbete för att skapa en mer likartad organisation på institutionsnivå för bl a grundutbildningen. En mer likartad organisation innebär att risken för missförstånd och oklarheter minskar då ansvar och kommunikationsvägar blir tydligare. Detta kommer att innebära ökad kvalitet för studenterna samt en ökad effektivisering.

Institutionen ska säkerställa att de funktioner som har ansvar inom grundutbildningen, särskilt för säkring av grundutbildningens kvalitet, har tillräcklig utbildning om regler, delegation och policys. Ett arbete som ständigt måste pågå då flera av dessa funktioner har relativt hög personalrörlighet.

Vid planering av tentamensschema ska, om möjligt, omtentamen som förväntas få ett stort antal tenterande läggas tidigt under tentamensperioden. Det måste dock ske så att de studerandes intressen tillvaratas på ett bra sätt./.../

Övrig utredning

Anders Wåhlin, examinator på ifrågavarande kurs, har meddelat Högskoleverket att beslutet att godkänna studenterna var helt hans eget och fattades utan universitetsledningens kännedom.

Liberala Studenter Luleå har beretts tillfälle att yttra sig över KTH:s remissvar och examinatorns påstående, men har inte lämnat någon kommentar.

Högskoleverkets bedömning

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 4 § högskolelagen (1992:1434) skall verksamheten avpassas så att en hög kvalitet nås, såväl i utbildningen som i forskningen och det konstnärliga utvecklingsarbetet. De tillgängliga resurserna skall utnyttjas effektivt för att hålla en hög kvalitet i verksamheten. Kvalitetsarbetet är en gemensam angelägenhet för högskolornas personal och studenterna.

Av 6 kap. 7 § högskoleförordningen (1993:100) framgår att betyg skall sättas på en genomgången kurs. Betyget skall, enligt samma föreskrift, bestämmas av en av högskolan särskilt utsedd lärare (examinator).

Bedömning

Högskoleverket har inte befogenhet att överpröva ett lärosätes examinationsbeslut. Högskoleverket kan därför inte ta ställning till om beslutet att godkänna studenterna på ifrågavarande tentamen var korrekt.

Högskoleverket kan dock konstatera att Luleå tekniska universitet i det aktuella fallet synes ha examinerat studenterna efter endast en ytterst summarisk prövning. Detta får anses utgöra en allvarlig kvalitetsbrist. Av universitetets yttrande framgår att examinatorn i det aktuella fallet tagit ovidkommande hänsyn vid examineringen av studenterna. Universitetet har även anfört att ett antal åtgärder kommer att vidtas för att det inträffade inte skall upprepas. Högskoleverket förutsätter därför att det inträffade utgör en engångsföreteelse.

Ifrågavarande kurs är enligt uppgift en obligatorisk grundkurs för alla

HÖGSKOLEVERKET

BESLUT
2003-05-06
Reg.nr 31-664-03
Sid 4

civilingenjörstudenter vid Luleå tekniska universitet. Högskoleverket kommer år 2005 att genomföra en nationell utvärdering av civilingenjörsutbildningen. En kopia av detta beslut kommer därför att överlämnas till en av de ansvariga utredarna på Högskoleverket, Jana Hejzlar, för beaktande vid bedömargruppens platsbesök på universitetet.

Med dessa besked avslutas ärendet.

Beslut i detta ärende har fattats av chefsjuristen Annica Lindblom i närvaro av verksjuristen Barbro Molander efter föredragning av verksjuristen Pontus Kyrk. I handläggningen har även utredaren Jana Hejzlar deltagit.

Annica Lindblom

Pontus Kyrk

Kopia till
Liberala Studenter Luleå